

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban élvéd. ...
 Egy évre 16 k.
 Három évre 48 k.
 Hat évre 96 k.
 Helyben házhoz hordva:
 Egy évre 29 kor.
 Három évre 87 kor.
 Hat évre 174 kor.
 Vidékre postán szállítva:
 Egy évre 24 kor.
 Három évre 72 kor.
 Hat évre 144 kor.
 Egyes szám ára 5 fillér.

Politikai napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vissza-
 adására vagy megőrzésére nem
 vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadó-
 hivatalhoz intézendők.

XII. évfolyam 274. szám. Nagyváradi Csütörtök, 1916 november 30.

Ma temetik Ferencz Józsefet.

Megindul utolsó földi útjára két államnak hatalmas ura, I. Ferenc József, az elhunyt magyar király és osztrák császár.

Harangok zúgnak, csapatok tisztelegnek, zászlók meghajlanak, a merre az impozáns gyászmenet elhalad. Az ősz uralkodó a koporsóban némán vesz bucsút két országtól s a sirböltöt, hová tetemeit helyezik, népek veszik körül s a népek millióinak szemében gyászkönyű ül.

Az országgyűlésen közjogi alapra való tekintet nélkül minden párt a legmélyebb gyásznak adott kifejezést. Valóban, az egész nemzet őszintén meggyászolja azt a királyt, aki bevezette Magyarországot a modern állami életbe. Uralkodása alatt az ellentétek váltották fel egymást, de ezekből az ellentétekből fakadt a kölcsönös megértés és harmónia, mely Ferenc József uralkodását 1867 óta a legalkotmányosabb király országlásává tette.

Ma lesz Ferenc József teste a földé, melyből vétetett, alakja a történelemé, melyet annyiszor irányított a saját egyénisége és szándékai szerint.

Most már Ferenc József nem szab többet irányt a történelemnek, ellenkezőleg, máától kezdve Ferenc József a történelemé és a történetírás kezdi meg róla az ítélet megformálását.

Az élet pedig halad tovább. A mai gyászpompa elmulik, hív bennünket a sir mellől a minden gyászban túl érvényesülő gond: a hazavédelmének gondja. Annak a sirjától megyünk ismét bele a nemzeti védelem áldozatos munkájába, a ki ennek a védelemnek, két ál-

lama biztonságának szentelte egész életét. Az ő emléke, az ő kötelességtudása lelkesít bennünket új királyunk vezetése alatt arra a győzelemre, a melyért a bécsi kapucinusok sirboltjának ma megtérő új lakója annyit dolgozott, a melyet azonban földi szemekkel meglátnia nem adatott többé.

Katonák, mielőtt ismét kezükbe veszik a honvédő fegyvert, meghatva tekintenek vissza még egyszer az új királykoporsóra. Ősz király, agg katona, nyugodjál békében.

Gyászmisék a király temetése napján.

Ma, a király temetése napján Nagyváradi mind a három plebánia templomában gyászmisék lesznek délelőtt 9 órakor. Ugyanakkor gyászmisék lesznek az egyházmegye összes templomaiban az elhunyt király lelkiüdvéért.

A Kath. Növédő Egyesület kegyelele.

A Katholikus Növédő Egyesület tegnapi választmányi ülésén az első szavakat az elhunyt király emlékezetének szentelték. Elnököm Ferencz elnök a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt Választmány!

Mélyszéges gyász érte hazánkat, Szent István koronájának viselője a ma élő katolikus fejedelmek legkiválóbbja őfelsége I. Ferenc József apostoli királyunk, példátlanul hosszú gondterhes uralkodás és élet után folyó hó 21 én az Urban elhunyt.

Halálával korunk egyik legkimagaslóbb történelmi alakját, hazánk egy bölcs és melegsívű uralkodóját veszítette el benne.

Egyesítve lelkünkben mindazt, amit egy magyar király és egy szenvedő ember iránt érezhetünk, irdítványozom, hogy jegyzőkönyvileg örökítsük meg a nemzeti gyászt

és gyászoljunk lélekben, keresztény módon: imádkozunk a megboldogultért és jelenünk mag holnap testületileg a váradi olasz plebánia templomban reggel 9 órakor a szent misén.

A szép beszédet a jelenlévők állva hallgatták végig; az indítványt elfogadták s a gyász jeléül az ülést tíz percre felfüggesztették.

A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara kegyelele.

A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara tegnap délután tartott teljes ülésén emlékezett meg jó öreg királyunk elhunytáról.

Dr. Moskovits József emelkedett szellemű, megható beszédben adott kifejezést a nagy gyásznak, mely ő felsége halálával a magyar nemzetet s annak két erős, fenntartó elemét: az ipart és kereskedelmet sújtotta.

Dr. Moskovits József elnök gyászbeszéde a következő:

Mély megilletődéssel nagy királyunk halála fölött, itt tesszük le kegyeletünk koszorúját a holnapi napon I. Ferenc Józsefnek bezárt sírjára. Nem egy ember halt meg a schönbrunni palotában, hanem egy heroikus nagy alakja az emberiségnek, ki hosszú, de áldásos uralkodása alatt fején viselte az emberi szenvedések koszorúját, bearanyozva azonban népei javára tett dicső alkotásaival, melyekkel magasan kiemelkedik a történelemben ismert uralkodók között.

Ferencz József kora nemzetünk az átalakulások idejét jelenti. Egy 400 éves küzdelem befejezése, melyet ez ország államiságáért folytatott. Kasztrófák, áldásos nagy tények, lemondások és nagy elhatározások, összeütközések és nagysejű kiegyenlítések a nemzetnek óriási erőfeszítései váltakoznak 68 éves uralkodása alatt, de a nagy harcok központjában rendületlen szilárdsággal nagy lelki harmóniával, bölcsességben és tekintélyben növekedve állott a nagy király Ferencz József.

Uralkodása reánk nézve különös je-

lentőségű volt. A gyász nehéz óráiban megállapíthatjuk, hogy ez ország iparosítása, kereskedelmének nagysága 5 alatta érte el az eddig nem ösmert arányokat és a folyton dolgozó nagy király a legközelebb állott munkás erőnyeivel a dolgozó Magyarországhoz, uralkodásának mérlegét a törtenem fogja megcsinálni és akkor az egész világ előtt tisztán fog állani, hogy az uralkodói bölcsességnek minden képessége abban merült ki, hogy szerezzék meg népeinek a béke áldását, mint az emberiség boldogulásának legbiztosabb találatát.

A holnapi napra megnyitják nagy Királyunk teteme előtt a Kapucinusok ősi sírboltja, lelkének az örökkévalóság, tényeinek és nevének a történelem halhatatlansága.

Ezek után tisztelettel indítványozom:

Minthogy ezideig őszintén érzett részvétünk kifejezéseként már 1. a gyászlobogó kitűzésével, 2. ama felhívás közreadásával, hogy az ipari és kereskedelmi üzemek a temetés napján d. u. 3-4 ig szünteljenek kifejezést adtunk; indítványozom még, hogy a) határozza el a teljes ülés, hogy mélyen érzett részvétét jegyzőkönyvbe iktatni rendeli; b) felírja a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz, kérvén azt a kamara részvételének illetékes helyre juttatására; c) leveleit és kisdírnnyait a hivatalos gyász tartalma alatt fekete peccsével, illetve bályegzővel látja el; d) a Nagy Halott emlékének megörökítésére olyan feltételekkel és módoratok mellett, mint annak idején az „Erzsébet” alapot létesítette a kamara „Ferenc József” alapot létesít. Továbbá az új királyt IV. Károly 6 Felségét üdvözlő és ezen hódolat teljes üdvözlésének eljuttatására a kereskedelemügyi miniszter ur őnagyméltóságát felkéri.

A beszédet a kamara tagjai állva hallgatták végig s az indítványokat elfogadták.

A gyász jelölést ezután elnök a teljes ülést 10 percre felfüggesztette.

Az üzletek bezárása a temetés idejében.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara felhívást bocsátott ki, hogy a kerületbe tartozó nagyvárad és biharmegyei kereskedők és iparosok a nemzet gyászának jelölésére a temetés idejében, csütörtökön délután 3-4 óráig az üzleteket zárják be, a gyárakban és ipari műhelyekben pedig egy óráig szünteljen a munka.

A kamara felhívása a következő:

I. Ferenc József apostoli királyunk elhunyt az igaz részvét lesújtó érzését keltezte valamennyiünk szívében. Bármily tisztaság és nemes legyen is a külső világtól rejtőzködő és csupán a szívünkben meghúzódó megrendülés szeretve tisztelt néhai uralkodónk elhunyt felett, mégis úgy véljük, hogy ez őszintén érzett fájdalomnak külső jeleit is tanúsítanunk kell.

E megfontolástól vezérelve, az alulírott kereskedelmi és iparkamara bár meggyőződése szerint az őszinténzés szükségét — ismerve a kereskedő és iparos közönség igazi loyaltitását — feleslegesnek tartja, mégis indítatva érzi magát arra, hogy felkérje a kamarakerület, de különösen a kamarai székely valamennyi kereskedőjét, vendégül, kérését és más iparosát arra, hogy bensőleg érzett igaz részvételnek jelölésül a nagy Halott temetésének ideje alatt, vagyis

f. hó 30 án délután 3-4 óráig üzleteiket zárva tartás, gyárakban és műhelyekben a munkát szünteltesse.

Nagyvárad, 1916 november hó 25.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Dr Moskovits József s. k.
elnök.

Dr Sarkadi Lajos s. k.
titkár.

A villamosmű gyász.

A város villamosműve a király temetése napján a gyász jelölésére a temetés kezdetén, d. u. 2 órakor megállítja az áramszolgáltatást 15 percre, egynegyed 3 ig. Délután 2 órakor a gyász jelölésére a villamos közlekedés öt percre fennakad, az összes villamosok megállanak. Mikor a temetési menet elindul, egynegyed 3-kor az összes utcai lámpák kigyuladnak. Az égő lámpák elmosódó fénye fogja jelezni a gyászt, mikor sírba száll a magyarok királya.

Az országgyűlés és a főrendiház elnöksége a ravatalnál.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Az elhunyt király ravatalánál ma megjelent a magyar országgyűlés két házának elnöksége és elhelyezték a ravatalon a képviselőház és főrendiház koszeruját.

Az utóbbin a következő felírás volt: „Magyarország és társországi jobbágyi hűséggel.”

Szmrecsányi érsek és Radu Demeter a király temetésén.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Szmrecsányi egri érsek és Radu Demeter nagyvárad püspök a király temetésére ideérkeztek.

A német trónörökös és a szász király a temetésén.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) A Budapesti Tudósító jelenti: Vilmos német trónörökös csütörtökön reggel érkezik Bécsbe, ugyanaznap este elutazik Bécsből. Fogadására a pályaudvaron Károly király jelenik meg.

Berlinből jelentik: Frigyes Ágost szász király, János György herceggel Bécsbe utazott.

I. Ferenc József naptára.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónk.) A király íróasztalán a naptár november huszonegyedikére volt beigazítva. Ezt így hagyták örökemlékezetül.

* Könyvelő és egy fehéraemű kezelésben jártas uriaszony vagy leány alkalmazást nyerhet a Parkszállóban.

Előkészületek a koronázásra.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) A belügyminiszter Perényi és Némethy államtitkárokkal lakásán felkereste a betegen fekvő rendőrfőkapitányt, akivel a koronázás előkészületeiről tanácskozott. Ma délelőtt a belügyminiszter újból megjelent Boda főkapitány lakásán. Vele félóra hosszat értekezett.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Abban a fényes menetben, amely a magyar Szent Koronát viszi a várpalotába a koronázás színhelyére, a főváros képviselőjében Bárczy polgármester, Bódy Tivadar alpolgármester vesznek részt és közvetlenül a koronát vivő kocsijob, illetve baloldalán haladnak diszmagyarban.

Károly király veszi át a hadvezetést.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a »Berliner Tagblatt«, hogy Károly király legrövidebb időn belül a főhadiszállásra utazik, hogy a hadsereg vezetését személyesen átvegye.

A moratórium vége.

A folyó november hónap utolsó napja fontos nap volt az 1914. augusztus elsején hirdett országos moratórium leforgási napjában.

November 30 án szabadultak fel ugyanis teljes 100 százalékig a moratórium alá vont összes pénzváltók (szorosán vett pénztartozások fejében kiállított, ugyiszintén a továbbadott áruváltók), amennyiben nem a háború által közvetlenül érintett, eltérő rendelkezés alá eső megyék és városok fogtak szóban.

A váltó moratórium lényegében való megszűnése nyilván rá fogja terelni a figyelmet arra, hogy a takarékos könyvecskére elhelyezett betétek tekintetében még mindig a régi moratóriumos szabályok vannak érvényben.

A valóságban azonban e tekintetben az a helyzet, hogy ma már nemcsak a nagyobb pénztartozások, hanem a kisebbek tulajdonos része sem veszi igénybe azokat a jogokat, amelyeket részükre a moratórium főtoldó rendelet engedélyez és így meg lehetőséget mérsekelt jelentősége van annak, hogy a szóban levő írott korlátozásokat változtatlanul fenntartjuk e továbbra is és még mindig. A moratóriumos betétek egyébként ma már amúgy is nagyon erősen redukálódtak, ami még folytatódni fog az ötödik hadi kölcsön jegyzésénél, amikor a kormány kétségtelenül ismét úgy fog rendelkezni, hogy a moratóriumos betétek is korlátlanul legyenek a jegyzésre igénybe vehetők.

Megkezdődött a nagy téli kötöttáru vásár a „Hófehérke” harisnya áruházban Nagyvárad. SZENT LÁSZLÓ-TÉR, SAS-PALOTA, DROGERIA MELLETT.

Nagy ocassió
14 napig!

Női harisnya, pamut, gyapju, cérna és muselin párja K 170, 196, 280, 350, 450, 6—, 7—.
Férfi harisnya, pamut, gyapju és cérna párja . . K -96, 130, 170, 250, 3—, 4—, 5—.
Gyermek pátat harisnya, fekete és barna párja . K -90, 110, 130, 150, 170, 190, 210.
Női, férfi és gyermek keztyű kötött és trico párja K 1—, 150, 180, 2—, 3—, 4—, 5—.

Szigoruanszolid
szabott árak!

:: Gazdag választék, rendkívül előnyárak tricoárak, sweatterek női, férfi kötött kabátokban és mindennemű kötött árakban ::

Falkenhayn győzelmesen nyomul előre.

Keleti harctér. Budapest, nov. 29. (Hivatalos.) József főherceg vezérezredes hadsereg harcvonala. Falkenhayn gyalogsági tábornok hadserege Oláhországban győzelmesen nyomul előre.

Erős orosz támadások az Erdős-Kárpátokban és az erdélyi keleti arcvonalon meggyúsultak az osztrák magyar és német csapatok szívós kitartásán. Állásainkat megtartottuk. Néhány árokrészért még folyik a harc.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Nem volt különös esemény.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

Bratianu állása megrendült.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónktól.) A Frankfurter Zeitung jelenti: Londoni hírek szerint az oláh politikai vezetésben mélyreható személyi változások várhatók. A Bratianu állása megrendült.

Románia sorsa és a norvég sajtó.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Krisztiániából jelentik: A románok vereségei itt a legnagyobb figyelemben részesülnek. Valamennyi lap, még az antantpártiak is, közlik az angol-francia sajtó cikkeit, amelyeket ilyen rimekkel látnak el: »Mackensent csodálják Londonban.« »Komoly aggodalmak Londonban Románia sorsa miatt.« A cikkekből kitűnik, hogy az elbolondított, megtévesztett ország sorsa Norvégiában a legnagyobb benyomást kelti.

25 kilométernyire Bukarest erődeitől.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Neuer Wien Tagblatt jelenti: A Mackensen-hadsereg lovassága immár csak negyven kilométernyire van Bukaresttől és huszonöt kilométernyire Bukarest előretolt erődtérségtől. A lovasság legyőzte a nagyobbára orosz ruhába bujtatott szerb csapatokat. Három ágyut zsákmányoltak tőlük. Bukarestet egyetlen orosz hadtest védi.

Pitestit kiűritették az oláhok.

Budapest november 29. (Saját tudósítónktól.) A sajtószállásról közlik, hogy az ellenség Pitestit kiűritette.

A pápa és a béke.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Feltűnést keltő a római spanyol követnek a pápánál való gyakori tárgyalása. A vatikánhoz közel álló helyről kijelentik, hogy a béke helyreállítása érdekében eszmecserek folynak a pápa, Alfonz spanyol király és Wilson között.

Anglia és Venizelosz.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Cecil lord a görög helyzetről az alsóházban kijelentette, hogy Görögország mostani helyzete természetellenes. A királyt és Venizeloszt egyformán elismerjük, mindketten szuverének, a király azonban nyilvánvalóan megsértette az alkotmányt, viszont Venizelosz egyidejűleg helytáll Görögországot, az alkotmányért és a szövetségesekért, tehát nem fogjuk elhagyni.

Egy angol támadás kudarca.

Berlin, november 29. A nagytámadásról jelenti:

Égyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Ghivenhynél, Lenstől délre egy angol századnak a köd védelme alatt végrehajtott előretörése kudarcot valósított. A Somme területén az Ancretól északra és a St. Pierre Vassit erdő mellett az ellenséges tüzelés az esti órákban fokozódott.

Hátrál a megvert oláh hadsereg.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala. Lényeges esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes harcvonala. Az Erdős Kárpátokban és az erdélyi keleti arcvonalon az oroszok a német és osztrák-magyar vonalak ellen számos helyen támadást intéztek. Vereséget szenvedtek. Helyi sikereiket véres áldozatokkal fizették meg.

Falkenhayn gyalogsági tábornok hadserege az egész oláh arcvonalon győzelmesen előrenyomul. A megvert ellenség rendetlenül kelet felé hátrál előre.

Balkáni harctér.

Mackensen vezértábornagy hadserege. A duna hadsereg mozgulatai a tovább északra működő haderőkkel összhangban vannak.

Dobrudzsában csekély volt a harci tevékenység.

Az antant részleges támadásai meggyúsultak.

Macedóniai front.

Az antantnak délről megindított tehermentesítő offenzívája meggyúsult az ellenség tegnap Monasztirtól északnyugatra és Gruciste mellett (Csernától keletre) csak részleges előretöréseket kísérelt meg, de ez alkalommal sem tudott előnyöket szerezni.

Ludendorff, első főszállásmester.

A bolgár vezérkar jelentése.

Budapest, november 29. Szófiából a vezérkar jelenti 29 én: Monasztirnál magaslatak ellen intézett támadásokat visszavertünk. A Csarna hajlásban nyugalom. Gruciste falunál hat ellenséges támadást vertünk vissza. Fahnosto mindkét oldalán szétvertünk ellenséges felderítő osztagokat.

Román front. Oláhországban előrenyomulásunk tovább tart. A Dunánál Tutrakán és Csernovoda között és Szilisztriánál, ugyancsak Dobrudzsában gyalogsági és tüzérségi tüzelés.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt.

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

Napfényre kerülnek az árdrágítók.

Cukor, méz, parafin és hagyma a pincék rejtekében. Az árdrágítók alkonya.

A láthatár egyre tisztább lesz, egyre jobban bontakoznak ki, napfényre kerülnek az árdrágítók, akik a közönségtől elvonják az élelmiszereket, összehurcolják drága pénzben, hogy alkalom adtán még drágábban adják el. Aki megveszi tőlük, nem drágálja, mert örül, hogy végre hozzájut valamihez.

Most a rendőrség előráncigálja őket a titok homályából, előkerülnek az elrejtett készletek s a bűnösök nem fogják elkerülni büntetésüket.

Ehrlich Imre fogalmazó tegnapifolytatta a nyomozást s az árdrágítók kihalgatását. A nyomozást különben maga Gerő Armin főkapitány irányítja.

Egy helybeli nagykereskedő cégnél 17 métermázsa cukrot foglalt le a rendőrség, Melchner Elek mezőtelegi kiskereskedőnél pedig 1 métermázst. Ezt a kereskedőt éppen tetten érte a rendőrség, mikor a métermázsa cukrot 600 koronáért akarta eladni, vagyis kilóját 6 koronáért.

Melchner kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy ő a nagykereskedőtől 5 koronájával vette a mázsa cukor kilóját.

Ezzel szemben a nagykereskedő ezt tagadásba vette. Melchner tőle 4 métermázsa cukrot rendelt és 550 koronát fizetett ki azzal, hogy azt a conto számítsák, ők a cukrot rendes áron adták el Melchnernek. Ehrlich fogalmazó természetesen lefoglalta a nagykereskedő egész készletét: 17 métermázsa és 80 kg. cukrot.

Ugyiszintén nagymennyiségű mézet is foglaltak le és pedig R. I. szeszkereskedő és likőrgyárosnál 15 métermázsa mézet és 3 és fél métermázsa lekvárt. R. I. a mézre nézve azzal védekezett, hogy abból méhsört és likört akart gyártani. A rendőrség ezzel szemben megállapította, hogy védekezése alaptalan, mivel már megkísérelte a méznek árubaocsátását.

A lekvárról meg éppen nem akar semmit sem tudni R. I. szeszkereskedő.

— Csak szivesség, fogalmazó ur! Csak szivességből engedtem meg egy urnak, hogy a pincében leraktározza.

A nyomozás azonban már ezt is megcáfolta.

A Kossuth-utcai Grósz-féle pincében 16 métermázsa sonkolyos mézet foglaltak le a rendőrség emberei. Ennek a gazdáját is ki-puhatták, szintén szeszkereskedő.

W. Jónásnál 20 métermázsa parafint foglalt le a rendőrség, W. Mózes Zöldfa-utcai kereskedésében pedig 50 métermázsa hagymát. Ez utóbbit azért, mivel drágábban árulták a maximális árnál.

Igy folyik szépen tovább a tisztogatás. A kihágási ügyosztálynál Czeglédy István rendőrbíró pedig sorban toloncoltatja el a „bevándorlókat“, akik meghíztak a mi zsi-runkon, vettek olcsón és eladtak drágán, anélkül, hogy iparigazolványuk lett volna a kereskedésre. Tegnapelőtti hármait: Lebovits Sámuel, Lazarovits Chaimot és Haufmann Simchet toloncolták el hazájukba, tegnap újból nyolcat távolítottak el Nagyváradról.

El, el Nagyváradról.

Czeglédy István kihágási bíró előszobájában vagyunk. Előttünk különös csoportot: egy jelenet Bihari Ákos passzió játékából. Nyolcan kaftános, pájeszes alakok, nagyrészt alacsonyok, egy magaslik ki közülük, ennek selyem a kattanja s bárszony a fejtakarója. Egyiknek feje borotvált s csak rőt kecskeszakáll díszíti hosszukás, szeplős arcát. Van köztük vad fekete, égő szemekkel nyugtalanul néz körül.

Mind beszélnek gyorsan és egyszerre. Kezük motollaként mozog s a zaj időnkint felpuffad, aztán visszacsik. Idegesek és szinte síró hangokat adnak ki.

Bíró József fogalmazó sorra veszi őket.

— Seimvel Griffel?

— Jach bin.

— Von wo?

— Wolkoroses, Galicia.

— Fogel Benjamin?

— Hirsch Landkroner? von Sarath?

— Itt van.

— Káhn Juda?

— Itt!

— Stech Dávid?

— Hier.

— Von wo?

— Skole.

— Herschkovics Frischel — Moses Sebächter — Beurer?

— Hier. Von Sarath.

— Vogel Mendel?

— Igen, itt van.

Közli velük, hogy panasz érkezett ellanuk. Mi a foglalkozásuk?

— Kereskedő, ügynök, felhajtó, slepper.

— No, és mit keresnek Nagyváradon? Iparengedélyük nincs.

Erre összevissza beszélnek, tagadnak és állítanak, hogy ők nem is ide akartak jönni s el akarnak menni. El, el Nagyváradról.

— Hja, az nem úgy van.

— Csak tessék engedni a vasúthoz, elmegyünk.

Egyet, a leggazdagabbat. kikísérik a

vasúthoz s elutazhatik. A többi, mert az árukat összevásárolták s felhajtották az árukat, rendes foglalkozásuk nincs, eltoloncolják?

— Nem ismerem Nagyváradra, mondta az egyik, hát ez az a híres város? Hát így fogadják itt a galiciákat?

— Vagytok már itt elegenden, mondja egy hallgató.

Nagy megbeszélések, jajgatások, utána határozat s viszik őket a vasúthoz. A kis árdrágítók mennek toloncra Ungarisch-Hradischba, Serathba.

A nagy árdrágítók ellen folyik az eljárás, a büntügyi osztály mindennap el-elcsip egyet.

A vasútnál az egyik eltoloncolt vissza nézett a városra s így szólt:

— Grosswarden? Phí!

S látható jelét adta undorának.

A Kath. Növédő Egyesület választmányi ülése.

Tegnap délután 5 órakor tartotta a Növédő Egyesület választmányi ülését. Jelen voltak:

Eleméry Ferencné elnöknő, Obrincsik Istvánné, özv. Bulyovszky Józsefné, Balogh Barnáné, Varró Domokosné, dr. Molnár Imréné, özv. Grunwald Henrikné, özv. Olasz Ákosné, Sándor Albertné, Mikussay Margit, özv. Várszeghy Lajosné, Szabados Pálné, Kövér Ily, Imrik S. Zoltán, dr. Krüger Aladár, Szilágyi Dózsa.

A választmányi ülés mindenekelőtt az elhunyt király emlékezetének hódolt; erről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Az elnöknő hálával emlékezett meg azon pártatlan munkáról, amelyet a hölgyek az épen egy éves nővédelmi hivatalban kifejtettek és köszönetet mondott Imrik S. Zoltán és dr. Lestyán Endre plebánosoknak, akik a szegényügyet annyira támogatták.

Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Mikussay Margitnak, aki Budapesten önzetlen áldozatkészséggel résztvevő egy cipőkészítő tanfolyamon, hogy a szegényeknek az egyesület tanfolyamot nyithasson és Kazinczy Mária-nak, aki őt a tanításban helyettesítette.

A választmány örömmel vette tudomásul azt a pártatlan segítséget, amit a kegyelmes főpásztor, káptalan, nagyprépost, a Népszövetség, Mártonffy Gyula nagybirtokos, a Vörös Kereszt, Bozóky Örnagyné, az Urak Kongregációja nyújtottak, ami a csecsemővédelmet nagyon fellelédítette. Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak dr. Krüger Aladárnak, a Kath. Népszövetség igazgatójának, akinek vezetése alatt a Népszövetség az anya- és csecsemővédelem ügyét a legszeleesebb körben hathatósan propagálja.

A nővédelmi hivatal a menekülteket is nagyon pártfogolta s különös háláját nyilvánítja a választmány Molnár János pápai prelátusnak, aki a Szociális Missziótársulat

Markovits és Weinberger cég őszi újdonságai

megérkeztek

és pedig: Szövetek, selymek, barchetek, flanellek, blousok, pongyolák, kész női és férfi fehérneműk, valamint ernyők. — Különös figyelmet érdemel a nagy választéku női őszifelöltő és köpenyraktár, mely a legsolidabb olcsó árban lesz kiadva. Costümruhák saját műhelyünkben közismert jó és divatos kivitelben készülnek. Intézeti gyermekfehérneműk, harisnyák, kötények.

Telefon 11-09

által 300 K-t adott e célra. Örömmel vette tudomásul, hogy az egyesület dec. 14., 15., 16. és 17. évi szociális estéket rendez s e célra Schlachta Margit és Rónai Paula misztionővérek jönnek le s a leánykörök érdekében a Népszövetséggel karöltve fog akciót indítani. Ezzel a gyűlés véget ért.

Megvannak-e könyveim Gyurgyevóban?

Szó volt már a Tiszántúlon arról a nagyváradi tanítóról, Rajniss Ferencről, aki rossz fogságba esett és Nertschinezskbe vitték. Ez a Rajniss Nagyváradon tanult a kath. tanítóképzőben s nagy tudásvágyat árukt el.

Tanácsomra összes pénzét könyvekre költötte s rövid idő alatt meglehetősen szép és nagy könyvtárt szerzett össze. Ha ráadja az ember magát a könyvgyűjtésre, észre sem veszi, hogy egy könyvtár áll a szobájában, különösen, ha gyűjteményes válatokat gyűjt és rendel. Nekem két ízben jött össze annyi könyvem, hogy alig fértam től, most harmadizban osztom szét őket. Tovább adni, ez a kultúra.

Rajniss Ferenc szótán elindult a harcra s akkor közölte velem, hogy Gyurgyevóban hagyta gyönyörű könyvesházát. Ott volt utólagja magyar tanító, a legnehezebb kenyér Romániában, mert az oláh borait, ságon kívül a félig eloláhosodott magyarok bizalmatlanságával találkozott a magyar tanító, akinek külön el kellett menni a magyar házakhoz s rábeszélni az ott ideiglenesen élő magyarokat, hogy küldjék gyermekeiket a magyar iskolába. Ez volt a nehezebb feladat, a tanítás már könnyebben ment, bár az se könnyen.

A könyveket elutazása előtt ládába csomagolta s a magyar osztrák konzulátuson helyezte el ruháival együtt. Bucsuzásnál — derült kézzorítás derék embereknél ez, minden — közölte velem, hogy könyveit nekem hagyja, ha elesik, ha nem, akkor is. Navetem, nagyon szentimentálisnak találtam e végrendekezést a husz éves ifju részéről.

Ő fogságba esett, könyvei, könyveim mondhatnám az oláhok kezébe. A legsemimirevalóbb ellenség mit csinált vele? Talán elégette, mert tudás volt benne, talán felrugta, otthagya, nem lophatott belőle semmit, nem volt csizma, pomádó, illatszert, keztyű, csak a ruhát vihette el.

Tegnap belenéztek a háborus térképbe, uramfia, *Giurgui* alá vonalat húzott a térképkészítő. Elfoglaltuk Gyurgyevót. Szétszórta! Talán megkerülnek a könyveim, néhány száz magyar könyv, mind elsőrangú, jó lesz a Kath. Körnek, vagy a Városi Könyvtárnak, mindenképp jó lesz, talán a gazdájának, Rajniss Ferencnek, aki a Bajkál tavon túl, China határán nem tudja, hogy Gyurgyevóban németek és bolgárok az urak s megfizetnek azért is, ha a barbár eszorda elégette magyar könyveinket. (sz.)

A kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara tegnap teljes ülést tartott, dr. Moskovits József elnöke alatt.

A teljes ülés elején boldogult királyunk emlékének áldozott kegyelettel. Az ülés ezen részéről lapunk más helyén emlékezünk meg.

A teljes ülés tárgyaival térván át, az elnöki közlések után még bejelentette az elnök, hogy a nagyváradi szerelőiparosok részére 4 hordó benzint és a székelyvári kisiparosok részére 2 hordó petrolumot eszközölt ki; továbbá az elhalt Bodnár János boltig helyett ifj. Mónus Sándor póttagot hívta be. — Tudomásul vették.

Az elnök indítványára, az eddigi 40.000 koronán felül a mostani V. ik hadiköltségre újabb 10.000 koronát jegyzett a kamara.

Napirend előtt Hann Lajos beíttag felmentítését a dugaszolt szeszszítalokkal üzött visszaéléseket, indítványozta, hogy a koránynál eszközölje ki a kamara a dugaszolt szeszszítalok árának maximálását.

Stágl Kálmán beíttag indítványozta, hogy ha jövőben a bíróság véleményt kér a kamarától valamely ipari munka árán nézve, a kamara kívánja be a munkát, hogy azt két szakiparos megtekinthesse s ez alapon mondjon a kamara véleményt.

Ungerleider Mór a kamarától vár jogorvoslatot, hogy a rossz anyagért a kereskedő felelősségre vonható legyen, aki az iparosnak a rossz anyagot kiszolgáltatta.

Dr. Sarkadi Lajos felvilágosítással szolgált a felszólalásokra. A dugaszolt szeszszítalok árának maximálási joga a törvényhatóság kezében van, tehát oda fordulhat a kamara. — A bíróságnak adandó véleményénél a kamarának azokra a kérdésekre kell válaszolni, amelyeket a bíróság kíván. Ha ettől eltérő dolgok is merülnek fel, azokat a tárgyalás során az illető iparos előadhatja. — A kereskedő által adott rossz anyag dolgában az illető iparos éljen feljelentéssel s akkor megbüntetik. A kamara s tekintetben nem járhat el.

Elnök ezután hivatozik a mostani közhangulatra, mikor a kereskedőket és iparosokat uzeorával vádolják, alaptalanul. Ez ellen a kamara védi a kereskedőket és iparosokat, akik azonban az árak számításával tulmennek a határon, azok rászolgálnak a büntetésre Ő bár most katonai szolgálatra vonul be, de biztosítja a tagokat, hogy a kamara ezután is védi a legitím iparost és kereskedőt s érdekekben járjon el.

Hann Lajos indítványát elfogadták. Schwarcz Izidor rámutat, hogy a kamara eredményes működése kívánja, hogy az elnök vezesse a kamara ügyeit, aki többet tehet a kamara élén a közérdek szolgálatában, mint a katonai szolgálattal. Ezért újból irjanak fel dr. Moskovits József elnök felmentése érdekében.

Tátray Sándor helyesli az indítványt, de megoldja azzal, hogy 3 tagú küldöttség járjon el a miniszternél az elnök felmentése iránt.

Weisz Lajos pártolja Tátray indítványát.

Dr. Moskovits József köszöni az elismerést, de ebben a kérdésben nem óhajt befolyást gyakorolni. Szokatlannak tartja a deputációt ilyen ügyben.

A teljes ülés az indítványt elfogadta s

a deputációba Schwarcz Izidort, Tátray Sándort és a titkárt választotta be.

A titkári és pénztárnoki jelentéseket tudomásul vették.

Bejelentette titkár, hogy az iparosok és kereskedők hadisegélyének összegét, az elnök közbenjárására a Hadszegélyező bizottság az eddigi havi 15000 K ról 22000 koronára emelte fel.

Hosszas vita indult meg a segély arányos kiosztása körül a kereskedők és iparosok között, amelyben Ungerleider Mór, Weisz Mór, Tátray Sándor, Urán Mihály vettek részt s végre is Schwarcz Izidor elnök azon indítványát fogadták el, hogy a legközelebbi kiosztásnál a kereskedőknél egy iparos, az iparosoknál egy kereskedő lesz jelen, hogy lássa, kik kapnak segélyt.

Elnök kijelentette, hogy közelebb a nagy bizottság gyűlést tart, hogy a felemelt segélyösszeget felosza. Kéri, hogy a vidéki költöttek kísérik figyelemmel a vidéki segélyezést.

A nyersanyag beszerzés és elosztás a háboru után tárgyában küldött nagy elaboratumot titkár részletesen ismerte. Kibírták az elnökségnek tárgyalás végett.

Belépett 5 évi időtartamra a kamara a Budapestben létesített országos kamarai központba.

Pártolják a marosvásárhelyi kamara azon feltérjesztését, hogy a hadügyminiszterium magyar nyelvű átiratokat intézzen a kamarákhoz.

A nagyváradi bérkocsis ipartársulat kérelmére a kamara közbenjár a városi élelmiszerügyi ügyosztálynál, hogy a bérkocsisok lovak részére zabot kapjanak.

Ezzel az ülés véget ért.

HIREK

* **Hódoló diszközgyűlés.** Az új uralkodó: IV. Károly 6. Felsége trónralépése alkalmából az egész magyar nemzeti hódolatteljes üdvözléssel járul a trón elé. Nagyvárad város törvényhatósága szintén kifejezi hódolatát és alattvalói hűségét Ő Felsége előtt, ebből a célból ünnepélyes diszközgyűlést tart, amelynek határidője még nincs végleg megállapítva, de valószínűleg december 9-én délután lesz a város hódoló ünnepélyes diszközgyűlése.

* **A kir. kath. jogakadémia kegyelete.** A kir. katolikus jogakadémia tanári kara és ifjusága Istenben boldogult I. Ferenc József Ő császári és apostoli kir. Felségének leikiüdvéért tegnap reggel 9 órakor a premonstrei rend templomában dr. Németh Gyula tb. kanonok, akadémiai hitszónok celebrálásával gyászistentiszteletet tartott.

Ezután a kar s az intézet hallgatói a Katolikus Kör földszinti terméinek egyikében gyászünnepekre jöttek össze. Az ünnepélyt dr. Szandtner Pál ny. r. tanár, e. i. dökán lendületes megnyitó beszéde vezette be, majd Horváth Jenő, a történelem ny. r. tanára méltatta magas színvonalú előadásban elhunyt királyunk uralkodásának hazai és világi történeti jelentőségét.

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR“-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami masszázs, lehet-finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszerertárában - Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi“ gyógytárában, Csillag gyógysertár Szacs-vay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

EMIR arcmosó

a legtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás

(mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

*** Vonatbeszűntetések.** A Máv. forgalmi főnökségtől vett értesülés szerint beszüntették a következő vonatokat:

Nagyvárad—Gyoma közt közlekedő 2 vonatot és pedig a 712-est, amely Nagyváradról reggel 6 óra 27 perckor indul és a 711-est, amely Nagyváradra este 8 óra 30 perckor érkezik. Beszüntették a Kisujszállás—Dévaványa közt közlekedő összes vonatokat, továbbá a Dévaványa—Gyoma közt közlekedő 7213-as és 7214-es számú vonatokat.

*** A káptalan hadikölcsön jegyzése.** A nagyvárad káptalan az új hadikölcsön jegyzésénél újra nagy összeggel jár elől a jegyzésekben. A káptalan a maga törzsvagyonai pénztára részéről egy milliót jegyzett, ezen felül az alapítványi pénztár részéről jegyzett 710,000 koronát és a tiszti nyugdíjasp. vagyonából 100,000 koronát. Grócz Béla nagyprépost személyes jegyzése 50,000 korona, dr. Karácsonyi János jegyzése 20,000 korona, dr. Kollácsi Ferenc apát 10,000 koronát jegyzett s a káptalan többi tagjainak jegyzésével együtt az összes jegyzés az egy millió kilencszázszázötven koronát meghaladja.

*** A városi tanácsból.** Nagyvárad város tanácsa tegnap délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy a közéletmezési ügyosztály, élelmiszerek beszerzésére újabb 1 millió korona folyószámla kölcsönt vesz fel a nagyvárad piáztintézetektől. — Elhatározta a tanács, hogy a városi tejközpont részére 11 darab tehénét vásárol. — Felhatalmazta a tanács Lukács Ödön főjegyzőt, hogy a készletmezés céljaira 24000 doboz tejkonzervet vásároljon a Hadi Termény részvénytársaságtól darabonként 3 korona 50 fillérjével. Egy dobozról 4 liter tejet lehet készíteni — Bara és társai cigány zenekarok kérvénnyel fordultak a városhoz, hogy a gyász miatt nem tudtak keresni s a nyicea miből fentartsák magukat és családjukat. A tanács fejeként 10 korona segílyt utalt ki. — A város nagy mennyiségű dombrovári akna szenet vásárolt a közönség részére. A szállító értesítette a várost, hogy csak 20 százalékkal magasabb összegért tudja szállítani a szenet. A tanács megadta a magasabb árat, csak mielőbb szállítsa, mert nincs a városban fűtőszén.

*** Az ifjúsági légi járműépítő iskola.** A nagyvárad állomásparancsnokság a következőket közli:

A cs. és kir. H. dugyminszterium folyó évi ötnegyed oszt. 1785 számú ifjúsági légi jármű (pítő) iskolának felállítására vonatkozó rendelkezések a lapok által történt késedelmes közlése következtében, szeptember hónap óta rendkívüli nagy számban érkeztek felvétel iránti kérvények a légi jármű fegyvertárhoz, úgy hogy a kérvényezőknök csak így igen csekély része volt tekintetbe vehető. Mivel még mindég érkeznek be kérvények, melyek azonban figyelembe nem vehetők és így a hozzátartozóknak csak fölösleges kiadást okoznak, szolgáljon tudomásul, hogy az ifjúsági légi jármű építő iskolába való felvétel már lezáratott, az 1916 évben további felvételek nem eszék-

zöltenek és az 1917—18 évi iskolaévről szóló felvételi kérvények beadását illetőleg 1917 év május havában hirdetmény fog megjelenni.

*** A Katolikus Népszövetség vasárnapi ünnepélye** lesz az első nyilvános ünnepély Nagyváradon az új király uralkodása alatt. Ennek a háborús delutánnak a tiszta jövedelme is, mint a Népszövetség ünnepélyisé általában, felerészben a kath. Növédő Egyesület anyja és csecsemővédelmi akciója javára fog fordíttatni. Szegben, mint az anyja és csecsemővédelem szolgálatával, nem is lehetne átlépni azt a meggyét, mely I. Ferenc József Magyarországát IV. Károlytól elválasztja. A kath. Népszövetség ünnepélye vasárnap délután 5 órakor a Kath. Kör Szent László termében, a már közölt pompás műsorrall lesz megtartva. — Halász Gyula ünnepi beszéde, Fischer Margit és Fischerné Szalay Stefánia zongorajátéka, Bihari Ákos szavata és Schmelzer Béla hegedűjátéka iránt osztatlan érdeklődés van városzerte. Fenntartott helyek a Kath. Kör háznagyánál előre megválthatók, tetszés szerinti adomány ellenében. A csoportvezetők szíveskedjenek a tagokkal közölni, hogy a nov. 26-ra kibocsátott meghívók és a fenntartott helyekre kiváltott jegyek december 3-ra érvényesek.

*** 1.300.000 korona hadikölcsönt jegyez Nagyvárad városa.** Nagyvárad város tanácsa tegnap ülésében abban állapodott meg, hogy az V. hadikölcsönből a házipénztár terhére 1 millió korona, a kül- ből bőve alapsoktól pedig 300,000 K névértékű hadikölcsönt jegyez. E tárgyban december 4 én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a város törvényhatósága.

*** A Nagyvárad Takarékpénztár** tisztelői értesítik t. ügyfeleit, hogy folyó hó 30 án, csütörtökön, szerdett elhunyt királyunk temetése napján, gyászának külső kifejezése jelöl, pénztárait d. e. 11 órakor zárja.

*** Az anyja és csecsemő védelem céljaira** újabb a következők adakoztak: özv. Grünwald Henrikné baszállásolási jegy bevetelére 4 korona 20 fillér, Keszeczy Mária 10 korona, a városvédelmi leány kör minden nemesért, jóért lelkesülő leányai 15 korona.

*** A Vörös-Kereszt „Jobbkéz” osztály közönete.** Az Emilia gőzmalom részvénytársaság 500, Székely Sándor Hegytársaság helyettes elnöke hártérites címén 20 koronát küldött a hadiárvaik foiru házasi céljára, Ujpalotai róv. kath. hívek a menekült gyermekeknek 30 koronát. Mind ezen kegyes adományokat hálásan köszöni a szűkölködő gyermekek nevében a Vörös-Kereszt „Jobbkéz” osztálya.

*** Bőrelosztás a cipész és csizmadia iparcsoknak.** Az állami előmozdító bizottság által a nagyvárad iparosok között leerdő szétosztásra leküldött 260 kilogramm bőrtanyag december hó 1-én és 2-án, szaz péntek és szombaton a hivatalos órák alatt délelőtt 8—12 ig és délután 3—6 ig az ipartestület hivatalában vertl szétosztásra. Felkérem tehát mind azon cipész és csizmadia iparcsokat, kik a talpnyágra igényüket bejelentették, hogy a jelzett időben és helyen annál is inkább pontosan jelenjenek meg, mert később vételjogosultságuktól elesnek. Ujabb jelentkezések figyelembe nem vétetnek. Czeglédy Jeremiás iparlestületi elnök.

*** Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos határu szer a Farkas féle hurut szelotke.** Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

*** Megfagyott széltől** kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos határu a Harmatlej krémé és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13—02.

*** Nyugalmozott** községi jegyző bázgondnoki, számviteli, irodakezelési vagy bizalmi teendőkre ajánlkotik. Ajánlatokat kér a kiadóhivatalba.

*** Gyönyörű rózsás arc** a nő legszébb díszé. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krémét és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 3.— K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

x Aszódi Mihály kávé-, enkorka- és csemege nagyruháza Kossuth-utca, Sas-palota. Telefon: 635. sz. A következő árak kapható: 3 csillagos Konvak, Finom Tea rum, eredeti töltés, Finom Tea vegyíték, Fehér-Cukor, Finom zamatu Konzervkávé, Szardínia, Hollandi Sajt, Szalámi, Feltört Moogyoró, Mazsola, Csokoládé, Tiszta Mész, Borovicska, Törköly, Szilvórium, Huskonzervek, Nestlé-Gyermektsplizet, Régi valódi Franck kávé, Maláia kávé, Füge-kávé, Málnaszörp, Laves-kocka, Finom Kakaó, Aszódi 8 féle zamatu, Pörköltkávé, Midenféle Sütőpor, Finom Likör, Kondenzált Tej, Zöldborsó és Bab, Diana-Sósborsosz, Fehér és Vörösborkok, Afonyabor, Puffet-Rizskása Malaga, Datolya, Teakegyér és Kugler-Gerbeaud bonbonokból nagy raktár! Összes Konzervhalak megérkeztek! Eladás nagyban és kicsinyben! Vigyázat! Aszódi cukorkában kávéban és csemegekben vezet!

Legújabb táviratok.

Bobrinszky orosz miniszter bukása.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Bobrinszky gróf földmívelésügyi miniszter felmentették állásától és főudvarmesterré nevezték ki.

Orosz jelentés az oláhok súlyos helyzetéről.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából távirják: Pétervárról jelentik: A dél oláhországi hadműveletek hadserög számára komoly fordulatot vettek, amit bizonyít a németek folytonos előrenyomulása az Olt völgyében és a zimnicai átkelés. Nyugati irányból a németek Crajovából fenyegetik a románokat. A románok Oltetz folyónál engedni voltak kénytelenek a nyomásnak, a dobrudzsai harcok csak eltérítést jelentettek oly céltól, hogy az orosz-román haderőket szétszórják, ezzel Falkenhayn hadműveleteit megkönnyítették.

Pétervárról remélik, hogy a román főparancsnokság megfelelő ellentámadások által képes lesz a balszárnyat kiszabadítani súlyos helyzetéből és mindent elkövet, hogy az ellenség előrenyomulását feltartóztatja.

Az akkreditált követek kihallgatáson.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Károly király ma délután fél négy órakor a Hoffburgban fogadta az udvarnál akkreditált követeket.

TRODÁLOM

A Társaság. Debay István kedvelt társadalmi hetiszemléje volt az első az illusztrált lapok között, mely az országos gyászról kivette részét. Címleapján az elhunyt nagy király utolsó fotográfijával hódol Ferenc József emlékének, vezetői közt Debay István ír az elköltözött felségről, meg hatón esetsívén a magyar társadalom táj dalmát a legelső magyar ember elmúlásá. Ezentúl csak Mikos János próf szómbathelyi püspöknek a második Ózi estén elmondott komoly, szép beszédét közli a lap, minden más közleményt a következő számra hagyott a szerkesztőség. A boríték hátuloldala szép képe — egy takarodó fújó trombitás alakja — alá lélekhez szóló szép költeményt írt Farkas Imre. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot minden háld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Ráskánoda utca 18.

Uj idők. Ötvennégy szebbnél szebb rajz, régi metszet és fénykép mutatja be az elhunyt király egész életét, kora ifjúságától a háborús idők hófehér aggyasztanáig az Uj idők ma megjelent király számában. A szöveg rész szintén az elhunyt király életével és uralkodásával foglalkozik és az egész szám történelmi érdekességű dokumentuma marad őfelsége uralkodásának.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Suhanc (Billér Irénnel.)
Szombat délután: Bernát bácsi.
Szombat este: Doktor ur (Molnár Ferenc bohózat.)

Vasárnap délután: Csodacsók (Sz. Zsigmond Anna, Billér Irén, Vigh Manci fellépte.)

Vasárnap este: Királynőm... meghalok érte. (Bemutató előadás.)

A színház pénteki előadása.

A Suhanc — Biller Irénnel.

Tegnap érkezett csak meg a városhoz a belügyi kormányzat az a rendelete, hogy a jövő hétfőjén, a budapesti király-rekviem napján országosan tilosak a színházi előadások, megengedi azonban a kormány, hogy a színházak ne szombaton, hanem már pénteken este játszassanak.

Ennek folytán a Szigligeti színház vezetése úgy intézkedett, hogy pénteken este a társulat már előadást tart és ez alkalommal a Suhanc, Konti bájos zenéjű operetteje kerül színre a címszerepben Biller Irénnel, a közkezdelt primadonnával, akinek névéhez a Suhanc reprizőnek fényes sikere is fűződik.

Ma kezdődik a jegyváltás. A színház péntek esti (Suhanc), szombat délután (Bernát bácsi), szombat esti (Doktor ur) vasárnap délután (Csodacsók) és a vasárnap esti (Királynőm... meghalok érte) bemutatója előadásokra a jegyek már ma, csütörtök reggeltől kezdve válthatók a színház nappali pénztáránál.

November 22. — december 2.
A színház igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a Doktor ur november hó 22-iki előadására váltott jegyek december hó 2-án (szombaton) este ugyancsak a Doktor ur előadására érvényesek.

Két délutáni előadásról. Szombaton és vasárnap délután a színház előadásokat rendez fél helyárral. Szombat délután a Bernát bácsi, ez a kitűnő vígjáték, vasárnap délután pedig a Csodacsók kerül színre.

A Doktor ur. Molnár Ferenc kiválóan ötletes bohózatát, a Doktor urat elsőrangú szereposztásban szombaton este hozza színre a társulat.

Királynőm... meghalok érte! Villányi Andorak Királynőm... meghalok érte! című drámája, amelyet Erdélyi Miklós szíriazgató nyomban a dráma budapesti előadása után megszerzett előadásra. A színház igazgató rendezésében stílusos kiállításal vasárnap este kerül bemutatásra a Szigligeti színházban.

Igazságszolgáltatás.

Elítélték a gyújtogatót. Gróza Tótyar ügyét három napig tárgyalta a törvényszék esküdőbirósága Seress Barna tanácselnök vezetésével. Az volt a vád, hogy felgyújtotta istállóját, sőt még házat is, mert felesége és menyői rosszul bírtak vele, verték és szakították. A tanúk egyformán azt vallották, hogy Gróza dolgoz, baszuletes, derék, józan ember, ritkán iszik, de akkor sokat. Gróza beismerie az istálló felgyújtását, a ház felgyújtását tagadta. Az esküdtek az istálló felgyújtásában bűnösnek találják s ezért a bíróság másfélévi börtönnre ítélte, amelybe 6 hónapot beszámított. Ügyész volt Szokolay Gyula dr, védő Kaufmann Gyula dr.

Felhívás.

A nagyváradai Templomüvegfestészeti, Üvegcsiszoló és Tükörárugyár Rt. 1916. november 19-én Nagyváradon tartott közgyűlésén a részvénytársaság feloszlását illetve felszámolását határozta el. Felszámolókul megválasztottak: Sztrill Ferenc, Balázsovits Jenő, Debreczy Imre és dr. Papp Károly ügyvéd nagyváradai lakosok.

Felhívjuk ezért a részvénytársaság esetleges hitelezőit, hogy ezen közléstől számított hat hónap alatt követeléseiket érvényesítsék, mert különben a felszámolást követeléseikre tekintet nélkül fogjuk eszközölni.

A Nagyváradai Templomüvegfestészeti, Üvegcsiszoló és Tükörárugyár részv.-társaság igazgatósága.

UKANIA
mozgó-
színház

Péntektől
rendes műsor.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Péntektől
rendes műsor.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.

VIGADÓ
mozgó-
színház

Péntektől
rendes műsor.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.

NYILTTÉR.

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:

Ebédő készlet aranyozással 6 személyre	30 K
Teás készlet aranyozással 6 személyre	8 K
Kávés készlet aranyozással 6 személyre	8 K
Fekete kávé készlet aranyozással 6 személyre	8 K
Mosdó készlet fayence	10 K
Gyümölcsös készlet majolika 6 személyre	6 K
Tésztás készlet majolika 6 személyre	4 K
Befőttes készlet Kristály üvegből 6 személyre	4 K
Torta készlet Kristály üvegből 6 személyre	4 K
Befőttes készlet nickel fogóval 6 személyre	6 K
Vizes készlet kristály üvegből 6 személyre	4 K
Boros készlet kristály üvegből 6 személyre	3 K
Likőrös készlet kristály üvegből 6 személyre	3 K
China ezüst cukor tartó	4 K
China ezüst cukor kosár	4 K
China ezüst vaj tartó	4 K

Répkerepezés, ablak üvegezés

gyorsan, előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

Üveg, porcellán,
nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

Dr. KRÜGER ALADÁR

Dr. PAPP KÁROLY

Hol lesz a Park Nagyaruház?
 Mikor nyílik meg a Park Nagyaruház?
 Milyen cikket fog árulni a Park
 Nagyaruház?

?

Választ a Tiszántúl dec.
 1-i számában keresse.

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben egy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabútorok fülkékben beraktározásra elfogadtatnak. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros-pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ.
 beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény- Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
 „Adria“ R. T. Nagyváradon.

IZSÁK LIDIA elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda

1. emeleten.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

:: Telefon : 11-53. ::

Harisnya, tricó, keztyű.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, gyermek kötött ruházatott valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általánosan elismert szolid és jó áruból hírneves

Hungária Harisnyaaruház
 a Sas Passage főbejáratánál.

Kérjük cégünket összeműntévesztetni

Kiadó lakás!

Jékai Mór-utca 17. sz. a. egy önálló ház, amelyben 3 szoba előszobával, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel és egy nagy raktár van, azonnal kiadó, esetleg eladó. Értekezhetni: Moskovits Adolf és Fiai R. T. nál.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodronygybetétek: összehajtott ágak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet V-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1917 január 1-én V-ik évtársulatát nyitja meg.

Az első évtársulat, — dacára a háboru okozta nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel zárult.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek már most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti 20 fillér befizetésre kötelez, s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként 10 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget a reájuk eső nyereséggel megkapják.

A tagok a befizetett összeg $\frac{1}{5}$ részéig a szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti betétje arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, sziveskedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket jegyezni.

Teljes tisztelettel

Népszövetségi Hitelszövetkezet.